

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Bla j, jud. Târnava-Mică
Director **ALEXANDRU LUPEANU-MELIN**
Primredactor **IULIU MAIOR**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei, a doua și a treia oră 4 Lei.

Uniți pe veci cu Patria-Mamă!

Numărul de față al gazetei noastre va ajunge pe masa cetitorilor în ajun de mare sărbătoare națională, în ajunul zilei de 1 Decemvrie.

Câte amintiri nu răscolește pomenirea acestei zile în sufletele tuturor Românilor, a bătrânilor și a tinerilor deopotrivă. Căci ea este oglinda măreței zile de 1 Decemvrie 1918, care pentru noi, Românii, e ca fapta aceluia Făt Frumos din poveste care a tăiat capetele bălaurului, mântuind lumea de pofta nesațioasă a fiarei.

Cei bătrâni își amintesc cu mândrie în suflet și cu înflăcărare în ochi de acele zile când, ei, luptătorii neamului, și-au părăsit vetrele, ca tăind capetele balaurului, să scoată din robia cea de o mie de ani, neamul românesc. Iar în ziua bucuriei, când lanțurile asupririi au căzut, chiotul de bucurie a umplut toate cuprinsurile ținuturilor românești.

Ziua de 1 Dec. 1918, a fost pentru neamul nostru din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, ca o sfântă cruce înălțată la margine de drum lung. Ea ne-a luminat și ne-a dat noui nădejdi, făcându-ne să uităm suferințele alor atâtea veacuri negre. Ea a adus măicuța noastră dulce, România-Mare, atât de mult dorită.

Dar iată în ogorul neamului oameni cari încep să arunce neghină. Anumite popoare își văd socotelile stricate de un popor care după legile firii și după drepturi istorice, vrea să-și împlinească menirea de stegar al omenirii, între granițe pe cari i-le-a croit dreptatea dum-

nezeiască, dreptate în veac. Au pornit acele popoare să dea glas nemulțumirii, să încerce să strice granițele statornicite cu sânge. Deocamdată aruncă numai cu vorba în zidul ce înconjoară scumpa noastră Românie întregită. Nu putem ști

să se facă. L-au făcut românii în atâtea rânduri. Bărbați de știință, cărturari de seamă ai neamului au arătat lămurit, fără patimă, că ceea ce cer Ungurii dela noi e împotriva dreptății dumnezeiești. Bau făcut acest lucru și cărturari străini de neamul nostru. Și dacă cei cari nu văd, rămân orbi, pentru că nu vreau să-și deschidă ochii, noi trebuie să luăm toate măsurile de lipsă. Să ne înarmăm sufletește și trupește ca oricând țara ne va chema să-i apărăm granițele, să ne facem datoria față de această mamă iubită și iubitoare.

În ziua de 1 Decemvrie, în acest minunat prilej, noi va trebui să dovedim tuturor, popoarelor nemulțumite și celor cari îi susțin, dintre cari unii își caută pretenții împotriva glasului sângelui, va trebui să le dovedim că vom fi apărători neîn-

frigați ai granițelor noastre, apărând astfel dreptatea dumnezeiască și orânduirea așezată pe această dreptate, dela care nu se poate face abatere. Ni-e dragă viața dar să știe toți că o jertfim cu drag atunci când ea se nimicește pe altarul patriei. Toți cei tineri, cu sufletele înflăcărare de jertfa înaintașilor, conduși de acei cari au luptat pentru înfăptuirea visului străbun, dintre cari mulți sunt încă în viață, în floarea bărbăției, vor face din piepturile lor zid de apărare al granițelor țării, de care să se spulbere toate încercările de revizuire ale sămănătorilor de neghină.

Unirea noastră cu Patria-Mamă, este făcută pe veci și pentru totdeauna!

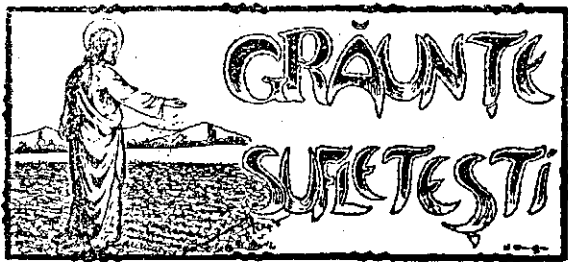
incă dacă mâne nu vor începe să lovească cu tunuri, cu gaze și bombe avârlite din aeroplane.

Noi, răspundem pașnici sămănătorilor de neghină și le răspundem așa: Nu suntem noi de vină că socotelile voastre se sparg de granițele țării noastre. De vină sunteți voi, cari ați făcut greșit socotelile. Le-ați făcut împotriva dreptății, împotriva firii și împotriva glasului istoriei care de o mie de ani v'a dovedit că sunteți pe drum greșit, pe pantă prăpăstioasă.

Dar atunci când cineva îți calcă în picioare un drept sfânt, nu ajunge numai atât ca să-i arăți că se găsește pe drum greșit. Acest lucru e cel dintâi și e bine

Vedere dela adunarea din 1 Decemvrie 1918, când s'a hotărât unirea pe veci cu Patria-Mamă

Când și în ce caz binecuvântă biserica căsătoriile mixte

Biserica noastră nu este de loc bucurasă de căsătoriile mixte, însă, pentru ca să nu se facă sminteală între oamenii necunoscători ai legilor bisericești, le admite totuși, dând dispensă sau deslegare, însă numai în cazul dacă partea necatolică făgăduiește în scris, în fața judecătoriei sau a notarului public, că își va crește copiii în religia noastră. Instrucția sf. Congregațiunii pentru Răspândirea Credinței din Roma a dat în luna Iunie a anului 1858, instrucții ca chiar și în acest caz să nu se îmbrace preotul în odăjdii bisericești, ci să fie numai de față la încheierea căsătoriei pe care o fac mirii, atâta este de strictă și de scrupuloasă biserica noastră în privința aceasta. Astăzi însă episcopii dau deslegare, iară preotul li poate cununa pe miri, dacă, cum am arătat și mai înainte, partea necatolică dă obligație (reversal) în scris că nu se împotrivesc ca fiitorii copii să fie creșcuți în religia catolică.

Care este cauza pentru care nu admite biserica noastră căsătoriile mixte decât numai dacă partea necatolică dă reversalii?

Cauza este, fiindcă scopul principal al căsătoriei este creșterea copiilor. Iară pentru biserica noastră nu este tot una, cum se cresc copiii, cinstit și creștinește, ori prost și păgânește. Inchipuiți-vă o mamă credincioasă, bună creștină, care se spovedește săptămânal și se cuminecă aproape zilnic, și care are un copil pe care trebuie să-l crească în altă religie! Ce grozave simțăminte trebuie să se nască în inima ei de mamă! Cât de grozav de rău trebuie să-i pară ei, când vede că copilul ei nu se poate spovedi ca ea și cu ea deodată, că copilul ei nu poate merge la masa Domnului cu ea deodată și nu se poate împărtăși ca ea cu preacurat trup și sângele Domnului și Mântuitorului nostru Iesus Hristos! Ce desamăgire pe ea! Ce părere de rău pentru acel »da« pe care l-a spus în fața preotului de altă religie și în biserica străină de sufletul ei catolic! Câtă desamăgire, câtă părere de rău pentru câteva clipite de dragoste și de plăcere!

Partea necatolică este de regulă mai puțin religioasă, ține la învățăturile bisericii sale mai mult din obișnuință și din tradiție familiară, și astfel îi vine mai ușor să se învoiască la creșterea în religia catolică a copiilor săi.

Mai mult, legile cele mai nouă ale bisericii catolice (canonul 1062) îi obligă pe soții catolici, să făgăduiască că vor stăru într'una și fără întrerupere, atât prin vorbă cât și mai ales prin pildă și rugăciune, ca soțul lor necatolic să se întoarcă la biserica noastră. Această stăruință să o facă însă cu multă băgare de seamă, ca nu cumva soțul necatolic să se greșelească de atâta stăruință.

Cea mai bună propagandă o va face

Însă soțul catolic în fața soțului necatolic prin aceea că-și îndeplinește cu scumpătate toate datorințele creștinești: rugăciunea, posturile, cele 10 porunci dumnezeiești, cele 5 porunci bisericești, dar mai ales că este mult mai bun, mai milostiv și mai bisericos decât celalalt. Astfel stând lucrurile, soțul necatolic va recunoaște cu siguranță că biserica cea, care poate să dea astfel de creștini, este singura biserică adevărată, și, cu vremea, se va întoarce și el în sânul singurei biserici mântuitoare. În forma aceasta a adus la biserica cea adevărată sf. Cecilia pe bărbatul ei Valerian și st. Otilida pe Clodovic regele Franconilor.

Profesorul George Daubig din Viena scrie într'o carte a sa că a venit într'o zi la el un bărbat care i-a declarat că dorește să se facă catolic. »Pentru ce? îl întreabă profesorul. »Pentru că copiii mei zilnic mă întreabă, pentru ce nu mă rog împreună cu ei și nu-i conduc și eu la biserică. Până acuma i-am tot amăgit, dar de acuma încolo n'o mai pot continua astfel, pentru că mi-ași face copiii îndiferenți. Într'o familie, în care se cresc copii, nu poate exista decât o singură religie«.

Acei miri catolici cari se cunună în biserică necatolică și fără binecuvântarea parohului catolic, păcătuiesc mai întâi prin nesupunere la poruncile bisericii: »și de nu va asculta nici de biserică, să-ți fie ca un păgân și vameș« (Matei 18, 17); a doua oră prin sminteală: »iară cine va sminti pe unul dintre acești mici, cari cred întru mine, mai bine este lui să se spânzure o piatră de moară de grumazul lui și să se înnece întru adâncul mării« (Matei 18, 6); a treia oră prin aceea că se lapadă de Mântuitorul: »de nu va rămânea cineva întru mine, se va scoate afară ca mlădița, și se va usca și o vor aduna și o vor băga în foc, și va arde« (Ioan 15, 6). Un astfel de creștin nu poate fi deslegat în scaunul mărturisirii, nu se poate împărtăși, nu poate primi nici un fel de sacrament sau sacramental, fiind afurisit sau excomunicat de biserică.

Părintele Iuliu

Binecuvântarea Casei de închinare

— „Arhiepiscopul Ion Boroș“ din Lugoj —

În orașul nostru, până acum, n'a existat alt locaș de închinare, pe șermeul drept al Timișului, în afară de biserica Catedrală. Așa încât poporul nostru credincios, locuind departe de catedrală, pe lângă toată dragostea față de Casa Domnului, nu o putea cerceta decât la zile de mare praznic. Din harul lui Dumnezeu și bunăvoința *Ilustrisimului Domn Ioan Boroș, arhiepiscop și prepozit*, această lipsă acuma s'a curmat. Căci, jertfelnicul și iubitorul de biserică: Arhiepiscopul Boroș, pe cheltulala sa, a ridicat un locaș de închinare, în cimitirul nostru din loc, unde pot alerga, oricând, toți credincioșii noștri, aflători în acea parte a orașului.

Această Casă a Domnului a fost binecuvântată Dumineca în 15 l. c. Slujba binecuvântării s'a început Sâmbătă, când P. On. Stolca, a săvârșit rândualala Vecerniei, Litiei și a Utreniei. Duminecă la 9 și jum., pe un soare senin de toamnă, un frumos convoiu de credincioși pornește dela Catedrală spre biserica din cimitir, în dangățul dulos al clopotelor. La loculna Arhiepiscopului Boroș, s'au făcut câteva fotografii. În fața bisericii se afla o masă cu apă de sfințit și alimente de binecuvântat. *Preasfințita Dr. Ioan Bălan*, episcopul diecezan înconjurat de mai mulți preoți, îndeplinește

slujba dela sfințirea apei. După stropirea cu apă sfințită a întregului locaș de rugăciune, s'a început sf. Liturghie. Cântă renunitul cor al Catedralei: Lyra sub conducerea Profesorului Bacău.

La „Luați mâncăți...“ *Inaltul Clitor* scapă lacrimi de bucurie că vede slujindu-se sf. Liturghie în biserica chiverurilor sale îndelungate. La sfârșitul Liturghiei, Episcopul diecezan vorbește credincioșilor, adunați într'un număr de tot mare despre *Isus* din sf. *Euharistie*, la care, în orice vreme, în neaz și bucurie, trebuie să alergăm cu toții. Mulțumește, apoi, *Ilustrisimului Boroș*, care e de față, pentru înălțătoria și pilduitoarea faptă. După aceea s'a făcut binecuvântarea alimentelor și împărțirea lor credincioșilor.

Cu această zi frumoasă s'a deschis o pagină nouă în viața Lugojenilor, spre mântuirea sufletelor și mărirea neamului nostru.

Correspondent

Din Miercurea Nirajului

În ziua de 15 Nov. 1936, s'a inaugurat cu o solemnitate deosebită, „Casa Culturală Astra“ proprietatea *Despărțământului Miercurea Nirajului*.

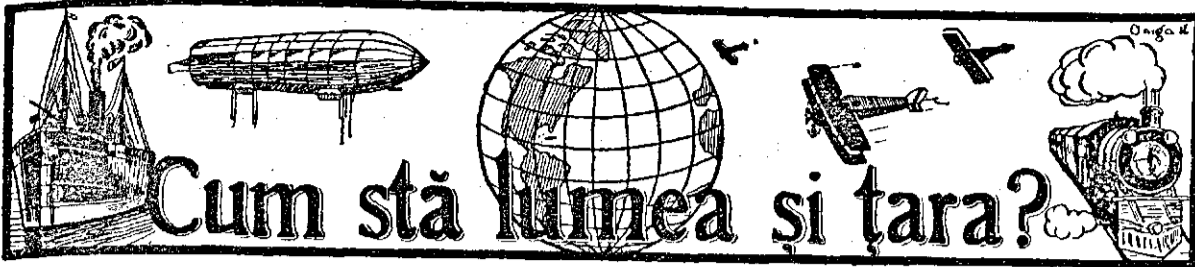
Această casă culturală s'a cumpărat dela fostul medic de circumscripție cu suma de 220.000 Lei achitată în întregime. *Despărțământul „Astra“* de aici a luat ființă numai în anul 1934 și este condus de pâr. *Ioan Olteanu* din localitate, datorită căruia s'a putut ajunge la rezultatul acesta, ca să avem un local propriu, pentru propăgarea culturii românești aici în regiunea secuzată.

Cu ocazia inaugurării, s'a făcut și sfințirea drapelului tinerilor premilitari din subcentrul Miercurea Nirajului, precum și depunerea jurământului acestora, de față fiind toate autoritățile din localitate, iar din centrul județului nostru au participat o mulțime de intelectuali, între care dl Prefect, dl Primar al orașului Tg. Mureș, dl Comandant al tuturor subcentrelor din județ, maior Stravolca.

După sfințirea drapelului, a urmat decorarea alor mai mulți dintre cei ce activează în cadrele premilitarilor, între care primul a fost părintele *Ioan Olteanu*. — După aceea a urmat defilarea școlilor și a premilitarilor în frunte cu muzica militară a Reg. 82 Inf. din Tg. Mureș, adusă anume pentru acest scop de către intelectualii din localitate.

După defilare, a fost banchet, la care au luat parte peste 110 persoane în frunte cu Domni dela Tg. Mureș, care au binevoit să ne onoreze cu prezența lor. Masa comună a fost în localul propriu al Astei. — Au luat parte dnii Prefect *Porubski Fr.*, Dr. *Emil Dandea* Primarul orașului Tg. Mureș, Maior *Stravolca*, Dr. *Macaveiu* prim-medico Tg. Mureș, Dr. *Rusu Victor*, Dr. *Ioan Bozdog*, din Tg. Mureș, Dr. *Aurel Cipus* judecător, *Pogossu Mihail* primpretor, Dr. *Ioan Biaga* medic veterinar și primar, d-na și dl *Iuliu Codarcea*, d-na și dl *Victor Mureșan* notar, d-na și dl *Eugen Cernea* dir. cf., d-na și dl *Iacob Susiu* agronom, d-na și dl *Ioan Uagur* parceptor, d-na și dl *Ioan Olteanu* preot, d-na și dl *Emil Crețiu* preot, d-na și dl *Gh. Iacob* dir. inv., d-na și dl *Ioan Nan* șeful școlii, dr. *Avram Susiu* adv., d-na și dl *Dr. L. Căinadi* etc. etc. Au mai participat toți notarii, primarii, învățătorii și preoții din întreaga plasă, precum și un număr public, afară de minoritarii Uaguri, cari nu văd cu ochi buni înșgșbarea Astei în centrul săcușesc, făcându-ne chiar piedici la desfășurarea programului nostru, și în special la cumpărarea casei inaugurate.

La banchet s'au rostit multe și frumoase

Ziua de 1 Decembrie la București

La prăznuirea unirii Ardealului și Banatului cu patria-mamă vor fi de față și trimișii Jugoslaviei și Cehoslovaciei, ca un răspuns la cuvântarea ducelui Mussolini

Cuvintele dela Milano ale ducelui Mussolini au trezit o mare și dreaptă împotrivire nu numai la noi în țară, ci și la vecinii cari ne-au fost și ne sunt prieteni. Refuzarea Ungariei de dinainte de războiu, care ne-a ținut în robie nu numai pe noi, Români din Ardeal, ci și alte neamuri, nu este dorită nici de Sârbi, nici de Cehoslovaci, cari ne-au fost tovarășii de suferințe. Nădejdele ungurești, ațitate de căpitanul cămășilor negre, au în față și zidul popoarelor cu cari am suferit împreună o mie de ani.

Semn adânc grăitor al acestei împotriviri comune va fi prăznuirea zilei de 1 Decembrie la București. Corpurile Legiuitoare ale Jugoslaviei și Cehoslovaciei vor trimite în capitala noastră câte 40 de parlamentari, în frunte cu președinții lor, cari împreună cu deputații și senatorii noștri îi vor trimite vorbă ducelui Mussolini, că celea 3 țări din Mica Înțelegere: România, Jugoslavia și Cehoslovacia sunt gata să-și apere și cu prețul sângelui lor granițele râvnite de fudula și neastâmpărul revizionistilor unguri.

Serbarea dela București va fi o punere de jurământ că celea trei țări prietene nu vor suferi nici o încălcare a drepturilor lor, câștigate cu lacrimi și sânge. Și vor fi o singură oaste, în potruiva oricăror năzuinți de călcare a păcii și a dreptății dumnezeiești.

Protestul dela București se va desfășura în felul următor:

1. În ziua de 1 Decembrie, înainte de amiază, va fi o mare defilare de trupe la Arcul de triumf, la care ve fi de față M. S. Regele și Marele Voevod Mihai, dimpreună cu întreg guvernul, parlamentarii români, parlamentarii jugoslavi și cehoslovaci, și toți înalții slujbași ai țării.

2. După amiază se va ține o ședință sărbătorească la Cameră, unde, pe lângă președinții Corpurilor noastre Legiuitoare și șefii de partide, vor vorbi și trimișii jugoslavi și cehoslovaci.

Cuvântări, în care Domnii dela centru, au admirat progresul Despărțământului Astra din Miercurea Nirajului, dând de exemplu la toate celealalte Despărțăminte murea rodnică și avântul ce și-a luat Astra noastră de aici.

Suma de 220.000 Lei s'a adunat din vânzarea sărămizilor autorizate de Minister în scopul acesta, și astfel am putut cumpăra localul mareț cu care se poate mândri orice bun român.

Au mai contribuit și unii domni cu inimă românească dând în împrumut unele mici sume, pe care Astra în scurt timp le va restitui.

Astfel cu ajutorul bunului Dumăzeu, în scurt timp am putut să ne vedem în casa noastră, de unde vom porni în luptă pentru recăștigarea elementului românesc aproape pierdut și săenzat, datorită timpurilor vitrege prin care am trecut.

Eugen Cernea

3. Tot în aceeași zi cărturarilor și oamenii de peană ai nașlei noastre își vor spune cuvântul într'o mare adunare organizată de „Liga antirevizionistă română”.

Posturile noastre de „Radio” vor trimite în toată lumea răspunsul Românelor și ale țărilor prietene, la cuvintele ducelui și la zădărnicele nădejdi ungurești. Ca să se știe că Mica Înțelegere vegheză!

Măreța adunare antirevizionistă dela Arad

D. Iuliu Maniu dă semnalul mobilizării

Duminecă, în 22 l. c., partidul național-țărănesc a ținut o măreță adunare la Arad, unde s'a răspuns așa cum se cuvine Ungurilor și prietenilor lor cari vreau să sfărțice trupul țării noastre.

La adunare au luat parte toți fruntașii partidului, în frunte cu dnii *Iuliu Maniu, Ion Mihalache și Virgil Madgearu*. Dela Blaj a fost d. prof. *Dr. Augustin Popa*, președintele organizației național-țărăniste din jud. Tr. Mică.

S'au ținut cuvântări înflăcărâte, arătându-se că neîndreptățiți au fost Românii ardeleni și bănățeni, cari au fost ținuti sub asuprire străină timp de o mie de ani. S'a arătat apoi că la sfârșitul războiului mondial a învins dreptatea, și cei cari spun că Ungaria e neîndreptățită, luptă ei înșiși împotriva dreptății.

D. Iuliu Maniu a ținut o strălucită cuvântare din care redăm aici părțile mai de seamă:

„Unirea pe veci cu România am făcut-o prin voința, hotărârea și prin puterea noastră. Noi în baza dreptului de autodeterminare, drept pe care l-am reclamat întotdeauna Românilor, începând din veacul al XVIII-lea și în special la adunarea națională dela Blaj de pe Câmpia Libertății, în baza acestui drept recunoscut în urmă și de către președintele Wilson, la Alba-Iulia, am hotărât să ne croim nouile hotare. Ne-am alipit la România Mare nu prin puterea forței armate, ci prin voința sfântă, mare și nebiruită a poporului român. (Aplauze prelungite, strigăte: Trăiască România Mare).

Nu poate fi vorba să ni-se ia ceea ce prin voința noastră s'a înfăptuit ceea ce este românesc și în baza dreptului istoric și în baza puterii faptice. Dar, fraților, să nu uite Ungaria că dacă pe baza dreptului istoric nu are nici un drept, apoi pe cel al puterii și mai puțin drept are. Trebuie să știți Dv. că Ungaria a stăpânit aceste ținuturi, care sunt românești, nu în urma puterii și a vitejiei sale, ci în urma faptului că a fost ajutată de Austria, și baionetele a 52 milioane de oameni supuși au fost acele, cari au făcut posibil ca Un-

garia să țină stăpânire peste aceste plaiuri românești. Dovadă este că îndată ce puterea Germaniei a fost înfrântă, iar Austria desființată, Ungaria nu mai putea ține piept voinței neamului românesc. Dreptate istorică nu există pentru ei. Pământul acesta e românesc, iar ce privește puterea, n'a fost a lor, ei au împrumutat-o dela alții.

Dacă Ungaria este atât de dușmănoasă azi față de noi, și în afară de aceasta mai vrea să-și capete dreptul de înarmare, ca să aibă cu ce să ne atace: dacă Ungaria va hotărî în adevăr în acest lucru, apoi nu putem sta cu mâinile în sân. Noi vrem pace. Dar hotarele vrem și putem să le apărăm. De ce? Pentru cazul când Ungaria va hotărî înarmarea sa, evident fiindcă vrea să atace, noi rugăm pe M. Sa să sufle în goarnă, să facă o mobilizare parțială, ca să nu ne surprindă Ungaria, aci la hotarul acesta, nepregătiți (aplauze turtunoase). Pentru a apăra țara noastră, cerem înarmarea. Cerem întărirea graniței de Vest, dacă Ungaria se va înarma, cerem ca M. S. Regele să facă o mobilizare parțială, ca să arătăm lumii întregi că suntem serios hotărâți să ne apărăm hotarele.”

Statuia Părintelui Lucaciu în capitala țării

Toate națiile își clădesc pe oamenii lor mari, înveșnicindu-le pomenirea prin chipuri de bronz ori de marmură, prin statui, așezate în orașe, la locuri de frunte, ca să fie pildă de urmat pentru toate vremurile.

Un mare bărbat al neamului nostru, care a ținut mai mult viu sufletul românesc din Ardeal în luptele purtate cu Ungurii dinaintea războiului, a fost Părintele Lucaciu, atât de cunoscutul și iubitul „Popa Lucaciu” numit și *Leul dela Șişești*.

Părintele Lucaciu, cel care a fost „rob la Unguri” și era cântat cu atâta duloc de poporul nostru în vestita dolă cu temnița dela Seghedin, nu mai este între cei vii. Însă neamul nu l-a uitat și nu-l va uita în vecl.

Mare mângâiere pentru noi ardelenii, că amintirea Părintelui Lucaciu este cinstită acum printr'o statuie chiar în inima țării, la București. Chipul vestitului luptător ardelean este așezat în fața Ateneului Român, între cei mari bărbați și cărturari ai neamului. Statuia îl înfățișează în reverență romană, căci Părintele Lucaciu a fost *preot român unit*, sub care a purtat simțiri atât de înflăcărâte pentru neamul și nația românească, ca atâția alții dintre uniți, șir lung de apostoli ai românismului.

Statuia și reverenda Părintelui Lucaciu dela București vor fi de-acum un semn nemuritor și o muștrare pentru toți acela, cari chiar și în adunări preoțești, ca Păr. Cluhandu dela Arad, uită trecutul și ridică ponosuri în potruiva bisericii unite, care nu merită decât recunoștință și proslăviri pentru bravul ei trecut de simțiri și lupte naționale.

Bani noi. S'au bătut bani noi de câte 100 și de câte 50 Lei, din nichel. Mai întâi vor porni la umblare talerii de o sută, apoi cei de cincizeci Lei. Ei sunt bătuți cu grijă mai multă și vor fi mai greu de falsificat. Era și vremea, că în timpul din urmă numai știa când ai bani buni în pungă, când bani răi.

Banditul Coroiu în fața judecății

Coroiu, vestitul hoțoman, care înalut cu câțiva ani băgase în groază ținuturi întregi din Moldova, acum stă în fața judecătorilor din orașul Bacău. El nu hoțea singur, ci avea o bandă întreagă de feciori de lele, cari încă vor răspunde acum de faptele lor ticăloase și multe.

Coroiu și cetașii lui au pe suflet o mulțime de jafuri, hoji la drumul mare, spargerii și chiar omoruri. Căpitanul însuși și-a început „cariera” cu un omor, tocând în cap pe un haidău, care cică îi furase nevasta. Apoi tăbăcra noaptea asupra locuitorilor pașnici, negustori, cărciumari și chiar și preoți, pe cari i-au jefuit de banii agonisți cu trudă.

Intr'un rând banda lui Coroiu nu s'a înfricat să atace și să rănească greu chiar pe comandantul legiunii de jandarmi care urmărea pe hoși. Se dusese atunci pomină de atâta îndrăzneală. Iosă toate răutățile au și un sfârșit, o răsplată.

Dreptatea își face acum datoria.

Mâni străine au început să se amestece în Spania

Am încheiat darea de seamă din numărul trecut al gazetei asupra luptelor din Spania, spunând că naționaliștii au trecut râul Manzanares au ocupat universitatea și casele din jur, îndreptându-se acum spre o închisoare întărită ca o cetățuie. De atunci până acum naționaliștii au înaintat foarte puțin. Au cuprins doar închisoarea de care aminteam, care a fost aprinsă și prefăcută în cenușă.

Înaintarea e oprită între altele de ploaia mare ce cade din greu peste Capitala Spaniei. Apoi fiecare casă e întărită și locuitorii se apără din răspuneri căci își dau seama că îndată ce-și vor părăsi locuințele, tot avutul lor, toate crutățile de zeci de ani, se vor face cenușe în mai puțin de o zi. Generalul Franco a spus că vor începe atacul îndată ce vremea va fi mai bună. În timpul luptelor din ultima săptămână, o bombă a atins localul legației române din Madrid, fără a pricinui pagube prea mari. Legația a fost mutată imediat în altă parte, mai ferită de bombele luptătorilor.

Spre sfârșitul săptămânii trecute, tribunalul marțial guvernamental a condamnat la moarte pe fiul fostului general Primo de Rivera. El a fost împușcat. O zi după aceea a fost condamnat la moarte și împușcat de către naționaliști fiul lui Largo Caballero, prim-ministrul Spaniei.

În decurs de o săptămână, au fost omorite la Madrid 500 de persoane iar 1200 au fost greu rănite. Pe străzi se văd mobile și boarfe, aruncate una peste alta, și păzite de femei îndurerate. Oea mai mare parte a populației din Madrid trăește în subterane și pivnițe, fără îngrijire și fără hrană, așteptând predarea Capitalei ca o mântuire. Naționaliștii n'au atacat dintru început cu tunuri și bombe ca să nu omoare populația.

Trupele naționaliste au hotărât să nu atace de loc o parte a orașului, care a fost lăsată drept adăpost bătrânilor, femeilor și copiilor. Hărții aruncate din aeroplane anunțau pe bătrâni, femei și

copii că pot să se refugieze acolo, la locul de adăpost, unde nu li-se va întâmpla nimic. În schimb doi Prinți, veri ai M. Sale Regelui Carol, au murit. Unul a murit în luptă, celălalt a fost împușcat de comuniști. Curtea Regală-Română a luat doliu de opt zile din acest prilej.

Dacă lupta a încetat pe uscat, din pricina ploii și a zăpezii, ea continuă pe apă. În Marea Mediterană vapoarele naționaliste se ciocnesc adese ori cu cele guvernamentale.

S'a dovedit apoi că Germania și Italia trimis trupe mereu naționalistilor, iar Rusia guvernului. Multă lume se întreabă îngrijorată dacă luptele din Spania, între frați de sânge, acum când au început să se amestece și alte țări, nu vor târî în luptă întreaga Europa. Mai ales acum când aproape pretutindeni e împărțeala aceasta între stânga și dreapta, oari lupta una împotriva celeilalte pe viață și moarte.

Regentul Horthy a plecat la Roma

Am scris într'un număr trecut al gazetei că regentul Horthy al Ungariei va pleca în curând la Roma să facă o vizită de mulțumire Regelui Italiei și lui Mussolini care nu mai încetează cu semnele de dragoste pe cari le arată vecinilor noștri dinspre apus.

Regentul a plecat cu pompă mare, în tren cu vagoane salon. Așa a fost primit și la granița italiană unde Mussolini a trimis înalți slujbași să-i iese într'un împinare.

Cât va sta la Roma, Regentul Horthy va fi oaspele Regelui Italiei și Împărat al Abisiniilor. Va locui în Palatul Regal în camere aranjate frumos.

În programul orânduit pentru timpul șederii sale la Roma, se găsesc mai multe vizite pe cari și le vor face împrumutat Horthy și conducătorii Italiei. Tot atât de numeroase sunt apoi parăzile militare cari vor avea loc cu acest prilej. La Neapole va fi o paradă militară la care vor lua parte 100 unități din armata italiană echipate de războiu.

Un mare ziar francez, scrie că această vizită mai are un scop. Ar fi vorba să se aranjeze lucrurile pentru urcarea lui Otto pe tronul Ungariei. Oeeace înseamnă că Italia, mai bine zis conducătorii ei de acum, ajută țări cari n'au nici o legătură de sânge cu ei, împotriva țărilor cari fac parte din aceeași mare familie latină. E o greșală aceasta și greșelile, mai curând ori mai târziu, se răzbună.

Intre Rusia și Germania

O luptă înverșunată se dă între stăpânirile celor două țări de mai sus. Nu se dă luptă cu arme și mitraliere. Fiecare caută însă să se întărească în dauna celeilalte, săpând astfel prăpastie de netrecut, între două mari popoare.

Germania a chemat nu de multă vreme întreaga Europa la un front comun împotriva Rușilor bolșevici. Întreaga Rusia a sărit atunci, privind cu ochi dușmănoși spre țara lui Hitler. Acum aflăm că o ispravă vine să învrăjbească și mai mult cele două popoare. Un inginer neamț,

care lucra în minele dela Kunderova, a fost acuzat că lucrează împotriva bolșevicilor. Pentru această faptă a fost trimis înaintea unui tribunal militar, care l-a condamnat la moarte prin împușcare, împreună cu alți 8 învinovați, aceștia ruși.

Cât ce s'a auzit în Germania de această osândă, au început gazetele să împoaste cu foc în spre Rusia, spunând că inginerul neamț nu era vinovat.

Europa privește îngrijorată dușmănia dintre cele două popoare, deoarece sunt temeri întemeiate că în caz de încăerare ar atrage, deodată cu ele, în jocul morții, și pe celelalte popoare.

Cum alunecă lumea

Cetim într'o gazetă că Léon Blum, ministrul președinte, de astăzi, al Franței, a scris o carte cu numele „Du mariage” (Despre căsătorie) în care spune: „Eu nu am putut înțelege niciodată de ce poate fi incestul (păcatul trupesc între frați) atât de ofensator (rău, rușinos)”. Și găsește că așa ceva este „natural” (firesc), în lumea pe care o cunoaște dumnealui.

Își stă mintea incremenită de atâta păgănatate și nu te mai miri de crâncenul războiu din Spania, dacă și unii conducători de popoare pot vorbi astfel. Iată de unde vin răutățile în lume, dela conducători ca aceștia, pentru cari nu mai este nimic sfânt. Păgănatățile de-aci pleacă, dela oameni cari nu mai au nici un respect de poruncile dumnezeiești și nici omenești.

Dela asemenea păreri până la dărâmarea bisericilor, a mănăstirilor, și până la războaiele cari cutropesc toate orânduirele, nu mai este decât un pas!

Serbarea zilei copilului

Sâmbătă în 21 I. c., s'a sărbătorit în sala de gimnastică dela Institutul Recunoștinței, „zina copilului”, organizată de Reuniunea gr. cat. a Femellor Române din Blaj.

Serbarea s'a ținut la ora 4 d. m. și a fost onorată cu prezența I. P. Sf. Mitropolit Alexandru. A mai fost de față un public numeros, părinți și copii și eleve dela școlile din Blaj.

Programul serbării a început cu „Cuvine-se cu adevărat”, cântat de către toți cei de față. Dna dr. Viorica Fulcea a ținut apoi o cuvântare, dând sfaturi folositoare în ce privește creșterea copiilor.

Au urmat trei dansuri naționale („Regtemul”, „Optul” și „Mureșanca”) jucate de elevele Școlii Primare de Aplicație, sub conducerea dș. Institutoare Maria Cojocariu.

Punctul următor a fost „Vecerula” de D. Bostnachi, cântată de eleve dela Școala Normală de fete, conduse de dna prof. Veturla Popa.

A urmat apoi un dans jucat de elevele cl. V-a de liceu și „Orfana” o piesă în 2 acte jucată de elevele cl. VI. liceală sub conducerea dș. prof. Cornelia Baltă.

După un joc al elevelor din cl. VII. lice., conduse de dș. prof. Margareta Trifan, a urmat împărțirea premiilor familiilor cu copii mulți. S'au premiat 12 familii cari au împreună 82 de copii. Fiecare copil a primit câte 80 Lei; s'au împărțit deci de toți 6560 Lei, 5050 încasați la serbare iar restul scoși din casa Reuniunii.

Ziua unirii la Blaj

Programul serbării zilei de 1 Decembrie

1. În zorii zilei toate casele și instituțiile vor arbora *drapele naționale*.

2. La ora 10 și 10.30 se va cânta *Doxologia cea Mare* în bisericile românești, ca mulțumită lui Dumnezeu pentru unirea Ardealului, Banatului și Crișanei, cu Patria-Mamă.

3. După serviciul divin din catedrala mitropolitană, *manifestație patriotică pe străzi*, în corțe, cu drapele și marșuri naționale. Se vor înșirui toate școlile, reuniunile și societățile culturale, autoritățile, premilitarii și publicul „din toată casa un om”.

Se vor parcurge străzile: Regina Maria, Axente Severu, Regele Ferdinand, Timotei Ci-pariu, cu opriri la Prefectură și Castelul Mitropolitan, apoi spre Câmpia Libertății.

4. *La Plăta Libertății*: Imnul Regal, cântat de toți cei prezenți, cuvânt patriotic în numele Blajului, și „Deșteaptă-te Române”.

5. La ora 4.30 d. a. *Festival patriotic* cu program, în Sala de gimnastică a liceului de băieți. În fruntea programului: *Cuvânt ocazional*, despre însemnătatea zilei de 1 Decembrie, arătând simțirile neamului despre unirea pe veci a tuturor Românilor. Intrarea liberă.

Veniți cu toții, să reînnoim jurămintele oștite dela Alba-Iulia!

Prea Fericitul Părinte Papa Pius al VIII-lea bolnav. Aflăm din gazetele străine că Prea Fericitul Părinte Papa Pius suferă de boală de încheieturi, la mâni și la picioare. Din această pricină, de câteva zile n'a mai primit nici o persoană străină.

Sfinșiri de preoți la Blaj. Duminică, în 22 i. c., I. P. Sf. Mitropolit Alexandru a ridicat la treapta diaconatului pe Rev. *Gheorghe Câmpian* licențiat în teologie și pe Rev. *Breaz Petru* și *C. Volna*, teologi absolvenți. Marți, în 24 i. c., noul diacon a primit, prin punerea mâinilor I. P. Sf. Sale, darul preoției.

Deputați englezi la noi. Un număr de deputați englezi vor sosi zilele acestea în țară la noi și vor rămâne aici două săptămâni, timp în care vor căuta să cunoască locuitorii și orânduirea noastră. Cel puțin vor vedea cu ochii ce suntem și cum suntem, și nu vor mai crede ce le trimit peste Apa Măneacă cumetrii lor de până ieri, Ungurii revizionisți.

Ministerul Educației Naționale. Printr'un decret-lege ministerul de până acum al școalelor și bisericilor a fost numit „Ministerul Educației Naționale”. De acest înalt oficiu al țării s'au luat acum numai școalele, căci bisericile sau cultele, vor avea un minister deosebit. Noua numire a ministerului școalelor a început cu ziua de 14 Noembrie.

Ce-i în Rusia comunistă. Un scriitor francez care s'a întors de curând din Rusia, după ce a stat acolo două luni de zile, spune următoarele: „Nu este pe lume nici o țară, afară de China, unde poporul să fie atât de nenorocit”. Și iarăși: „Nu cunosc o țară sau o cârmuire, care să mă fi desgustat în așa măsură, ca regimul sovietic”.

Omul care doarme somnul ursului.

În Statele Unite din America trăiește un om gras cu numele Arthur Gerke, care de 20 de ani încoace, prin luna Octombrie se așază în pat și doarme toată iarna, ziua și noaptea, cum doarme ursul în bârlog după ce cad nămeții. Grăsunul din America se mai trezește din când în când, întinde mâna și se hrănește din mâncările pe care i-le ține, aproape de pat, soflă. Apoi îmbumbă ochii și sforăie înainte. Peste iarnă, cât doarme, îi năpădește barba îngrozitor, încât primăvara, când lasă dintre perini, are chipul părșos și aburlit, ca ursul. Vara-l om ca oamenii și familia e mulțumită de el.

Poliștii cari se cuminecă. În orașul Philadelphia din America poliștii și pomplierii au avut de curând o adunare, un congres. Congresul s'a încheiat cu sf. liturghie, slujită în cea mai mare piață a orașului, la sfârșitul căreia s'au cuminecat *cinci mil* de congresisți, poliștii și pomplierii. De față primarul orașului, comandantul poliției și zeci de mil de privitori. Dela Americani multe putem învăța!

Mama la ospăț, fetițele ei mor acasă. O femeie din comuna Chilia-Veche, vrând să meargă la o nuntă și-a culcat celea două fetițe ce avea și le-a lăsat singure acasă, iar ea s'a dus să petreacă. Dimineața când s'a întors și-a găsit amândouă copilele moarte, înăbușite de fumul din sobă.

Bande hoțesti de copii. La Botoșani poliția a descoperit că numeroasele furturi, de cari s'au plâns în timpul din urmă locuitorii aceluia oraș, au fost săvârșite de o bandă de răufăcători, toți copii și copilandri, conduși de un hoțoman cu numele Daranga. În județul Satu-Mare o fetiță de 16 ani a fost prinsă că jefuia cutia milelor din biserică. La Sibiu, un școlar din cl. IV de gimnaziu, cu un alt copil, au pătruns hoțesti în casa unui plutonier-major dela jandarmarie și au furat de acolo peste o sută de mil de lei! — Te cuprinde groaza de deasemenea isprăvi ale copiilor. Cine poartă vina? Fuga de biserică și lipsa de creștere creștinească!

Războiul din Spania și negoțul românesc. În ultimul timp a început să se urce simțitor prețul fasolei românești. Cel cari face negoț, cumpărându-o dela producători ca să o trimită apoi în străinătate, spun că s'a scumpit deoarece e foarte mult cerută de către spanioli. Românii o trimit în Marsilia, port francez, de unde o cumpără spanioli.

Nenorocire de aeroplan. Duminică trecută doi ofițeri au plecat cu aeroplanul dela Galați spre București. În timpul zborului o ceață deasă a împânzit aerul încât ofițerii nu mai știau încotro merg. Au fost siliți atunci să coboare. Tocmai unde au coborât era un dâmb înalt. Aeroplanul s'a lovit de dâmb, s'a dat peste cap și s'a rupt bucăți. Din fericire cei doi ofițeri au scăpat cu viață. Un automobil care trecea pe acolo i-a luat și i-a dus la București.

Ce ne trimite muntele Athos? La Athos în Grecia, sau „Sfântul Munte” cum i-se zice românește, este o foarte veche și mare așezare de călugări răsăriteni. Și în trecut și'n timpurile mai dincoace, călugării dela Athos au umblat adeseori prin țările românești, mai ales adunând milă și ducând sume însemnate dela boerii și voevozii români. De curând au sosit în țară la noi mai mulți asemenea călugări atoniși, despre cari consta-

tându-se că umblă să întoarcă pe credincioșii la vechiul calendar, au fost alungați peste graniță, ca primejdioși rânduilelor și legilor României. Grecii și oamenii lor niciodată nu ne-au adus bine.

Copii arși de vii. În com. Urseni (aproape de Târgoviște), doi copii de doi și de trei ani au fost lăsați acasă singuri. Cel mai mic se joca în jurul sobei. Deodată s'a aprins cămașa de pe el. Cel mai mare s'a apropiat să stingă focul dar n'a reușit. Plânsul copiilor n'a fost auzit de nimenea. Cel mai mic a murit, ars de viu, cel mai mare a scăpat cu numeroase răni pe trup.

Vapoarele italiene primesc nume abisiniene. Aflăm că fabricile italiene au terminat acum de curând două submarine (vapoare cari umblă pe sub apă). Acestea două submarine au fost botezate cu nume abisiniene „Dessie” și „Daggaham”, ca prin aceasta abisinieni să fie atrași spre Italia.

Cât bumbac cultivăm. În anul acesta s'au cultivat la noi în țară 1461 hectare cu bumbac, cu 572 hectare mai mult decât în anul trecut. (Un hectar face un jugăr și 7376 stânjani pătrați). Județul Durostor are cea mai mare suprafață însămânțată cu bumbac.

Aducem sdrențe din străinătate. Un înalt stujbaș din Ministerul Agriculturii a luat parte la congresul oierilor care s'a ținut în 21 i. c., la Tg. Jiu. Acolo a spus între altele că în 1935 am adus din străinătate lână fire de lână și sdrențe, de 650 de milioane Lei. Țara noastră, cu văi și păduri, unde pot crește multe turme de oi, aduce lână din străinătate deoarece oile noastre sunt de calitate slabă. Acesta e păcatul nostru: Nu căutăm să îmbunătățim nimic. Ne mulțumim cu viță de vie slabă, cu vaci cari dau lapte puțin, cu oi cu lână puțină și cu cai cari nu merg la preț. Trebuie să ne scăpăm odată de acest păcat.

I-s'a pierdut urma în munți. De două săptămâni a urcat pe munții din jurul Brașovului avocatul brașovean Resnig. De atunci i-s'a pierdut urma și cu toate că îl caută vreo trei echipe nu se știe nimic de el. Se crede că s'a rătăcit din pricina ceții prea dese. De altfel nu este primul caz de felul acesta. Patima muntelui, a urcușului neastâmpărat, e o patimă grea care a pus capul multora.

Foc urlaș. Spre sfârșitul săptămânii trecute s'a aprins o casă din orașul Augera (Franța). Vântul, care bătea cu furie, a împrăștiat fiacără și la casele vecine, încât a ars o parte întreagă a orașului. Au rămas fără adăpost, acum în pragul iernii, 600 de persoane.

Dela studenții români uniți din București. „Asociația Națională a Studenților Români-Uniți din București” în adunarea generală din 15. XI. 1936 a ales următorul comitet: Președinte: Liviu I. Mărgineanu, Vicepreședinte: Dumitru Pop, Secretar general: Marta Lupu, Controlor: Teodor Radu, Casier: Ion Țenchea, Secretar de ședință: Sabin Pop, Secretar de ședință: Zeta Herlo, Bibliotecar: Ioan Gavrilă, Membru în comitet: Mărioara A. Pop, Membru în comitet: Ioan V. Suciu. Comisia artistică-literară și presă: Președinte: Marta Lupu, Secretar: Vasile Berinde, Secretar: Teodor Oaigă, Membru în comisie: Jacob Ghircolaș. Comisia social-caritativă și ajutoare. Președinte: Sabin Pop, Secretar: Nicolae Blăjan, Membru în comisie: Eugen Sabo.

Cum să fie România a Românilor?

Am văzut în articolul trecut, că prin muncă România e țara noastră, dar prin câștig e a altora: străini dela noi și străini de peste hotare, cari au mare părtașie la exploatarea bogățiilor românești, mai ales, a petrolului, a gazului metan, a pădurilor.

Pentruca venitul, câștigul muncii românești, să ne rămână nouă, este neapărat de lipsă ca să luăm negoțul și meseriile în mâinile noastre, cel puțin în măsură de 80 la sută.

Dar pentru aceasta e nevoie de două lucruri: de români pricepuți în negoț și meserii, și de bani, de capital românesc.

Românul învață ușor orice meserie. Dela unire s'au înființat multe școli de meserii, cari toate sunt pline de elevi. S'au ridicat o mulțime de cămine pentru ucenicii cari învață meșteșugul nu din școală, ci deauna dela meșteri. Și acestea sunt pline. Avem semne bune, că nu peste mulți ani, numărul meșteșugarilor noștri va fi de douăzeci de ori mai mare decât înainte de unire. De pe acum prin atelierile căilor ferate, și în alte întreprinderi și uzine ale Statului, lucrătorii și cei de specialitate, în mare număr sunt români. Țăranii noștri luminați au înțeles că meseria e plug de aur, și nu-i o ocupație rușinoasă, cum se credea mai demult.

În prăvălii, învârtind negoțul pe seama patronilor, cei mai mulți străini, încă crește numărul vânzătorilor români. Dar cu mult mai încet. Nu pentru că nu am putea da destui oameni, ci fiind proprietarul negoțului ungar, neamț, evreu, rus, ei nu prea iau în prăvăliile lor vânzători și vânzătoare de neamul nostru.

Așa suntem îndepărtați și dela marile industrii, fabrici, ateliere, cari sunt proprietatea, averea străinilor.

Aici numai așa se poate ajuta, dacă se pune în lege că și ei sunt îndatorați a primi între muncitori, mecanici, oameni de conducere cu școală cuvenită, cel puțin 80% români. O astfel de lege s'a și adus, dar din păcate nu se ține cu strictețea cuvenită.

Piedeca cea mai mare în calea românilor, de-a lua ei în mână meseriile și negoțul, e sărăcia, lipsa de bani, de capital. Iar fără capital nu se poate întemeia nici negoț mic, dar încă unul mare; fabrici și alte întreprinderi.

Acest capital, Statul român va trebui să-l pună la îndemâna cetățenilor români, prin înființarea unei mari bănci pentru industriași și meseriași, din care să poată primi împrumuturi ieftine și pe lungă durată. Azi nime nu-i dă unui industriaș român începător, împrumut nici atâtia bani, ca să-și poată cumpăra uneltele, sculele de lipsă.

Poporul însuși, dacă am fi înțelegători, ar trebui să înființeze cooperative și bănci populare, pentru a-și putea vinde produsele fără mijlocitorul străin, cu preț mai bun deauna marelui negustor, sau Statului. Așa, în douăzeci de ani s'ar putea aduna capital, care pe urmă să se dea împrumut meseriașilor și industriașilor români. Sau să adune cooperativa ori banca populară

sătească cel puțin atâta capital, cât să poată împrumuta pentru meseriași și negustorii ce se ridică din satul lor.

(Dela Secțiile „Astei”).

Buruieni veninoase

— Mătrăguna —

Cea mai veninoasă dintre toate buruienile de pe la noi este *Mătrăguna*. Se mai numește și *Cireșa lupului* și *Doamna-Codrului*. Prin unele părți li zic și *Doamnă-mare*, *Iarba-Codrului*, *Împărăteasă*, *Împărăteasa buruienilor* și *Nă-drăgulă*.

Mătrăguna este o buruienă înaltă de peste un metru. Crește prin pădurile umbroase dela munte și dela dealuri. Are tulpina crengurită; frunzele sunt mari și subțiri.

Florile au forma unor clopote lungărețe. Sunt de culoare brună-violetă și stau la subțioara frunzelor, cu gura în jos.

Fructele sunt boabe rotunde, negre strălucitoare și de mărimea unei cireșe.

Semănând bine cu cireșele, foarte ușor pot fi mâncate de copii, cari le socotesc de cireșe. Indată ce copiii mănâncă un astfel de fruct, au amețeli, leșină și adeseori pot să și moară. Cauza este că întreagă buruiena, dar mai cu seamă fructele sunt foarte veninoase. Se spune că trei până la zece fructe de mătrăgună sunt de ajuns pentru ca să omoare un copil.

În mătrăgună se găsește o materie otrăvicioasă, numită *atropină*. Aceasta materie, în farmacii se întrebuințează și de leac, la tusa măgărească și la difete dureri, mai ales dureri ce vin din răceală.

Babele știutoare dela sate încă întrebuințează aceasta buruienă pentru leuirea multor boale. Frunzele de mătrăgună le pun pe buboale. Cei ce au friguri, se leagă cu mătrăgună la cap. Dacă cineva are durere de măsele și se umflă tara la falci, unge o frunză de mătrăgună cu unsoare de găscă și o pune pe umflătură.

Cu mătrăgună se face și de dragoste și de urât.

Când e pentru dragoste, fata într'oz zi de post merge la pădure, cu o față de masă, o pâine și o glajă cu rachiul. Caută mătrăguna, întinde jos fața de masă, pune pe ea pâinea și rachiul, încunjură mătrăguna de trei ori, apoi ia rachiul și închină:

„Mătrăgună — Doamnă bună,
„Mărită-mă în astă lună,
„De nu în asta în cealaltă
„Că-i de mult de când is fată.

Bea din rachiul, mănâncă din pâine și se re'ntoarce acasă, fără să se mai uite înapoi și grijind să n'o vadă nimeni, căci în acest caz farmecul nu e bun.

În feliiu acesta merge la mătrăgună de trei ori, tot în zile de post. Când a mers a treia oră, rupe mătrăguna, o aduce acasă și o pune sub pat, așteptând să se mărite. Și dacă fata totuși nu se mărită, blastămă mătrăguna zicând:

„Mătrăgună de sub pat,
„Toată vara te-am udat
„Și tu nu mai măritat.
„Firea-i foaie blăstămată,
„Să nu înflorești nici odată.

În cântecele de joc a-le feciorilor încă se pomenește mătrăguna:

„Tuturor lumea li-i bună
„Iar mie mi-i mătrăgună.

„Mătrăgună între jirezi
„C'a meu draguț nu mai vezi.

Când se face farmec de urât, fata rupe mătrăguna plângând și huind și o dă flăcăului căreia li face de urât ca s'o poarte fără să știe.

Când cineva are necaz pe altul, ca să-l înnebunească li pune mătrăgună în beutură.

Aceasta e rău și nimeni nu trebuie s'o facă. Mătrăguna e o buruienă primejdioasă și oamenii trebuie să se ferosească de ea.

Ion Popu-Câmpeanu

Durerile oierilor

Dasă vom căuta să cercetăm numărul societăților, cari s'au făcut, în țara noastră, în ultima vreme, vom găsi că sunt multe. Fiecare din ele, au drept țintă apărarea intereselor membrilor lor. Toate luptă pentru o îmbunătățire a meseriei pe care o au membrii înscriși în respectiva societate. Una dintre acestea este societatea oierilor sau a crescătorilor de oi din țara noastră.

Această societate, anul trecut, a ținut un frumos congres, unde s'a arătat de reprezentanții ei, doleanțele pe cari le au vierii.

De fapt, noua societate a oierilor este bine venită, deoarece se impune ca și crescătorii de oi să fie ajutați de Stat, după cum alte societăți au tot sprijinul lui.

Statisticile ne arată, că România posedă astăzi circa 12 milioane oi, a căror valoare se cifrează la suma de 4 miliarde lei. Va să zică, această ocupațiune merită tot sprijinul Statului, fiindcă reprezintă o adevărată bogăție pe care o are țara noastră.

Producția lor este prețuită sută la sută, față de cheltuielile nu prea mari pe cari le au crescătorii de oi.

Ce cer oierii? Față de numărul și valoarea mare a oilor, crescătorii sau oierii cer asigurarea vânzării produselor obținute dela oi și în al doilea rând cer acordarea unui credit, care se dea puțința îmbunătățirii raselor de oi, cât și pentru o mai bună dezvoltare a oieritului din țara noastră.

Cer apoi ca importul de lână să fie oprit, atât timp cât se află lână de vânzare în țară.

Din statisticile Ministerului se poate constata, că în anul 1934 împrumutul de lână a crescut, în timp ce exportul a scăzut, față de anul 1935, când importul scade puțin.

Deasemenea cer fixarea prețului lănei, care să fie impus de minister, pentruca astfel producătorii de lână și lapte să-și poată valoriza (prețui) produsele lor.

Alătura de acestea, oierii caută să se organizeze pentru desfacerea produselor obținute dela oi. Ar fi foarte nimerit, dacă desfacerea produselor s'ar face prin mijlocul unei cooperative a oierilor. Este necesar a se înființa această cooperativă, unde vânzarea produselor s'ar putea face în bune condițiuni, având tot sprijinul din partea Statului, pe care-l dă tuturor cooperativelor.

Noua lege pentru organizarea creditului deasemenea va asigura creditul necesar oierilor, iar legea cooperativelor va da putința obținerii capitalului necesar, împărțându-se în modul acesta și de alte avantaje acordate cooperativelor.

Societatea oierilor merită toată încrederea Statului pentru frumoasele gânduri cari le au, cât și pentru trecutul frumos al oierilor, purtători de limbă și obiceiuri românești din vârful munților cu dor, până în șesul întins al Dunării, ba și mai departe.

Olimpiu I. Barna

Mulțumită publică

Comitetul Reuniunii Femellor române unite din Mediaș, prin aceasta aduce cele mai calde mulțumiri marinoșilor donatori, cari cu ocazia sfințirii steagului, în ziua de 8 Noembrie a. crt., au făcut următoarele dăruiri pentru Reuniune: 1. Reuniunea femellor române — Blaj 500 Lei; 2. Reuniunea femellor ort. rom. — Mediaș 500 Lei; 3. Reuniunea femellor — Mediaș 500 Lei; 4. Reuniunea femellor unite — Sibiu 300 Lei; 5. Reuniunea meseriașilor rom. — Mediaș 300; 6. Reuniunea femellor unite — Dicioșanmărtin 200 Lei; 7. Reuniunea femellor unite — Tg. Mureș 200 Lei.

8. Reuniunea femellor unite — Ștuca veche 100 Lei; 9. Tractul Tichindeal 100 Lei; 10. Reuniunea femellor unite — Gijasa 50 Lei; 11. Păr. canonic Gh. Dănilă 100 Lei; 12. Păr. Aug. Folea dir. cancelariei metr. — Blaj 500 Lei; 13. Prof. D. Neda — Blaj 100 Lei; 14. Păr. P. Simonetti — Râșnari 200 Lei; 15. Dr. P. Simonetti — Sibiu 100 Lei; 16. Dr. E. Mureșan — Mediaș 100 Lei; 17. Prot. I. Rinea 100 Lei.

18. Dna Nișiu Maria 100 Lei; 19. Dna Hemmerth Maria 100 Lei; 20. Dna Eugenia Crișan — Șercaia 100 Lei; 21. Dna Ana Turcu 100 Lei; 22. Dna Șt. Berbecariu 100 Lei; 23. Dl Coman Petru dir. P. T. T. 100 Lei; 24. Dl V. Fodor 100 Lei; 25. Dl I. Dălan 100 Lei; 26. Ludovica Barbu 100 Lei; 27. Ana Șerban 50 Lei; 28. Ana Mureșan 50 Lei; 28. Ana Mureșan 50 Lei; 29. Ludovica Dălan 50 Lei. — Total 5000 Lei.

Mediaș, la 21 Noembrie 1936.

Comitetul Reuniunii

La ospățul bogaților. Săptămânile trecute s'au cununat doi tineri unguri, într'un sat din Ungaria. Mirele e de 19 ani iar mireasa de 15. Amândoi sunt din părinți bogați, dela țară. La ospăț au pofțit o mie de persoane. S'au mâncat 9 porci, 5 viței și câteva sute de gălște. Nu spune însă știrea, câte cupe de vin s'au beut.

Citiți „UNIREA POPORULUI“

Cuvânt către cetitori

Acum, la începutul ultimei luni a anului, rugăm stăruitor pe toți cetitorii gazetei noastre să ne trimită îndată suma de 150 Lei, prețul abonamentului pe anul curent. Acel cari au și restanță, sunt rugați să ne trimită întreagă suma ce ne datorează. Pe așteptare nu mai putem trimite gazeta nimănui. De aceea în decursul lunii acestela vom opri gazeta la toți acei cari nu sunt în curent cu plata abonamentului. Pe datorasii îi anunțăm că-i vom publica la lista neagră, ca lumea să cunoască pe cei cărora le place să cetească fără să plătească, și-i vom da pe mâna avocatului nostru ca să scoată banii pe calea legii.

Concurs la burse

Comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român Astra” — Sibiu, publică concurs pentru următoarele burse pe anul școlar 1936/37.

1. 6 burse à Lei 7000 anual, din fundațiunea „Bădilă-Moldovan”, pe seama studenților români ai facultăților universitare din Cluj, cari vor fi adăpostii într'unul din căminele studenților universitari din Cluj.

2) 2 burse à Lei 2000 anual, din fundațiunea „Nicolae Rusu și soția sa Cornelia”, născută Man, din Poiana de Arleş, pentru tinerii gr. orientali și gr. cat., cari urmează o școală normală, secundară, militară, industrială sau de meserii, preferiți fiind urmașii direcți ai următoarelor rudenii: a) ai nepotului de soră Nicolae Fodorean; b) ai celor 6 copii rămași de preotul I. Bărsan din Sâncraiu, jud. Mureș; c) ai Mariei Trif născ. Man, Bistrița; ai Otiliei Pop născ. Man Gherla și ai văd. Letiția Coltor, născ. Man din Turda.

3 2 burse à Lei 4000 anual din fundațiunea „Nicolae Rusu și soția sa Cornelia născ. Man” pentru tinerii români gr. ort. și gr. cat. cari urmează cursurile cu succes bun la una din Universitățile sau Academile din Patrie, preferiți fiind urmașii direcți ai fundatorului indicați mai sus la punct 2.

4. 2 burse à Lei 1000 anual, din fundațiunea „Ninița și Daniel Monasterianu” pentru 2 elevi, originari din Sânmarghita, jud. Someș, înscriși la liceul „A. Mureșanu” din Dej, preferindu-se descendenții familiei „Pavel și Floare Monasterianu”.

5. 4 burse à Lei 500 anual, din fundațiunea „Ninița și Daniel Monasterianu” pentru 4 ucenici cu purtare bună de pe la diferite meserii, fiind preferiți ucenicii originari din Sânmarghita, Mica, Bața și Branștea (fost Arpașeu) jud. Someș.

6. 2 burse à Lei 1000 anual, din fundațiunea „Ioan Petran”, pentru studenți, cari urmează Universitatea, școala de belearte sau Academia de muzică și artă dramatică.

7. 1 bursă à Lei 500 anual din fundațiunea „Mihail Albon” pentru tinerii români gr. cat. săraci, cari urmează școlii industriale sau comerciale.

8. 1 bursă de Lei 1200 anual, din fundațiunea „Ioan Rusu și soția sa Ecaterina” pentru elevi sau eleve, cari urmează școala secundară sau școala superioară de comerț, preferiți fiind descendenții surorilor fundatorului Sofia și Anica.

9. 1 bursă à Lei 1500 anual din fundațiunea „Dimitrie Bălănescu” pentru tinerii gr. ort. rom. dela școlile secundare sau dela Academia de agricultură, preferiți fiind tinerii din Sasca Montană, din plasa Răcășdia și Moldova Nouă și cel din jud. Caraș-Severin și Timiș.

Reflecții la aceste burse vor avea să înainteze, până la 1 Decembrie 1936 comitetului central al „Asociațiunii” str. Șaguna Nr. 6 Sibiu, împreună cu cererea, următoarele acte:

1., certificat despre notele obținute la sfârșitul anului școlar 1935/36;

2., certificat despre situația materială a părinților;

3., certificat despre înscrierea și frecvențarea cursurilor în anul școlar 1936/37;

4., certificat de naștere;

5., cei înrudiți cu fundatorii vor înalța și un certificat dela preotul comunei despre gradul de rudenie cu fundatorul.

La încheierea fiecărui an școlar burserii vor avea să-și justifice, cu certificate școlare, nota obținută în anul expirat, în caz contrar bursa se va declara vacantă fără altă provocare.

Se observă că dorința fundatorilor este, ca toți acei cari vor beneficia de aceste burse să restituie — după ce vor fi pășit pe o carieră și vor fi ajuns în stare materială independentă — bursa primită, ca astfel pe viitor să poată fi ajuorați și alți tineri la învățătură.

Bateriile Anodice

„Dura-Rex-Triple“

Scurta informație a UZINE-LOR DURA despre noile baterii de încălzire „DURA-OPTIMA” care înlocuiesc cu desăvârșire acumulatorii, a produs cum era și de așteptat, o senzație mare în rândurile radiofoniștilor.

Multe întrebări sosite, dovedesc cu prisosință importanța epocală a acestei noutăți.

În afară că ele scutesc pe radiofoniști de toate neplăcerile avute cu îngrijirea acumulatorilor, sunt cu mult mai economice și mai ușor de mânuit decât aceștia.

Bateriile de încălzire DURA-OPTIMA posed o capacitate încă necunoscută până în prezent, nu necesită nici o încărcare sau vre-o îngrijire specială.

Odată puse în funcțiune ele lucrează până la complectă lor epuizare, asigurând o audiție continuă și perfectă.

Noutatea acestor baterii constă în primul rând în regenerarea lor prin oxigenul luat direct din aerul atmosferic, ceea ce și garantează capacitatea lor mare.

Aceste baterii se găsesc la toți revânzătorii, iar pentru informații mai detaliate a se adresa Uzinelor Dura S. A. Timișoara.

Bătrânul binevoitor. — Da, aveți dreptate, această foaie apare neîntrerupt de vre-o 932 de săptămâni (încă n'am bătut *mia*), însă nouă nu ne-ar fi venit nici odată în minte, să facem socoteala săptămânilor și a numerelor, scrise săptămână de săptămână, cu destulă sdroabă și trudă. Alții fac sărbătoare la fiecare 100 de numere, primesc felicitări și încurajări, dar noi nu ne-am gândit la așa ceva, cu toată purtăm jugul slovelor de 18 ani, *aceiași oameni*, însă cu tâmpile nîse astăzi. Dacă vom fi fost de vre-un folos în acest timp, fie scris acolo, sus! — Mulțumiri pentru cuvintele calde, prietenești.

Zgărie brânză, se zice, în Moldova, celui care: »scoate brânza cu vârful fusului, ca să nu ia mult la o îmbucătură» — ba și atunci i-se pare că face risipă și ia brânza cu acul, în locul fusului iar, ca pupăză pe colac, nici nu întinge cu mămăliga în brânză, ci pe de alături, numai ca s'o amăgească, să lungească mai ușor pe gât! — Așa știe poporul nostru să-și rădă de sgârșiți, de *avari*, cum le-au zis strămoșii noștri. Culegeri de zicători și proverbe românești, găsiți în oricare librărie mai bună.

G. Suci, U. S. A. Adresa a fost schimbată după cum ați cerut. Adresa pe care o cereți e următoarea: Episcopia Unită, Lugoj.

I. Popian, M. S. A. În ziua de 28 Sept. a. c. am primit o mie Lei. Abonamentul e plătit până la sfârșitul lunii August 1937.

Samoilă Spinean — Mai este de plătit încă Lei 135 pe 1935 și pe 1936 Lei 150.

Augustin Vais. — Aveți de plătit încă pe 1935 Lei 30 și pe anul curent.

Of. parohial Nădlac. — Rest de plată pe 1935 și 1936. Total 300 Lei.

Mănăstirea Moiseiu. — Păr. L. M. până la sfârșitul anului prezent ar avea de plătit 300 Lei ab. pe 1935 și 1936. Adresa Mănăstirii am trecut-o sub nr. 5464 și merge dela 1 Oct. 1936.

Turdean Nicolae. — Până la 31 Dec. 1936 mai aveți de plătit Lei 31.

Andrei Pușcaș. — Din cei 200 Lei am trecut pe 1934 Lei 117; 1935 Lei 83. — Aveți de plătit încă Lei 67 pe 1935, și 150 Lei pe 1936.

Am primit câte 150 dela următorii: Gherman Lazar, Marica A. Bejan, Pr. Ioan Duma, Ioan Bobățel, Aneta Mihalca, Romul Mihalca, Negru Gheorghe, Bulai Ioja, Văteca Samson, Iulian Irimie, Sărb Ioan I. M., Alexandru Tulea, Mărioara Moldovan.

Câte 200 Lei: Socol Nicolae, Ștefan Halmaghi, Burian Eftimie, Andrei Pușcaș, D. Covoran, Vasile Bărbat.

Câte 300 Lei: German Teodor, Ianeș Tomoni, Ioan Blaga, Vasile Marchiș America, Temeian Ioan.

Alte sume: Perșa Ioan 100; Samoilă Spinean 500; A. Istan Ionuș 75; Augustin Vais 120; Ilie Stănescu 450; Vasile Terțian 600; Costin Toma 75; Floare Lăcanu 100; Marina Aron 40; Vasile Coman 50; Dur Zosim 250; Emil Stanislav 380; Gligor Cozma 75; Alexă Boariu 220, Rus Mafteiu 50; Ioan Moldovan 250; Rus Nicolae I. C. 100; Oțoiu Ioan 1320; Curean Simion 120; Nicolae Lehene 820.

De vânzare

În hotarul comunei Sâncel la o distanță de 4 km. de Blaj lângă șoseaua națională 45 jugăre pământ în care se află 5¹/₂ jugăre vie plantată, eventual și parcelat. A se adresa la mandatarul meu Dr. Geza Gerschl avocat Tg Mureș (Palatul Agrar) sau la subsemnatul

GERSCHL ADOLF

B-3 (513)

Sâncel, jud. Târnava-Mică

Iubiți cetitori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

Reuniunea Femeilor Române gr. cat. Blaj

Nr. 52—1936

Convocare

În conformitate cu art. 13 din statute Onor. Membre ale Reuniunii Femeilor Române gr. cat. din Blaj sunt rugate să participe la *adunarea generală ordinară* care va avea loc în ziua de 13 Decembrie 1936 la ora 4 d. m. în sala de gimnastică a liceului de băieți.

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării.
2. Exmiterea alor 3 membre din adunare pentru verificarea procesului verbal.
3. Raportul general al comitetului despre activitatea Reuniunii dela ultima adunare încoace.
4. Raportul casieriei
5. Exmiterea alor 3 comisii: 1. pentru cercetarea raportului general; 2. pentru cercetarea gestiunilor financiare; 3. pentru înscrierea de membre noi.
6. Rapoartele comisiunilor de mai sus și darea absolutului pentru gestiunea încheiată.
7. Demisia vechiului comitet și alegerea celui nou.
8. Proiectul de buget.
9. Eventuale propuneri.

La sfârșitul programului, tombolă pentru săracii Blajului.

Blaj, la 24 Noembrie 1936.

Prezidentă
ss. **E. Hopârteanu**

p. Secretar
ss. **O. Gael**

ICONOSTASE,
pictura murală, artistică
execută pictorul
ANTONIU W. ZEILER
Atelier fondat în anul 1903 în BLAJ

Judecătoria mixtă Mediaș secția cf.

Nr. 1832—1936 cf.

Extract din publicațiunea de licitație

În cererea de executare făcută de următoarea Banca »Albina« sucursala Mediaș contra următorului Nicolae Cristea, Judecătoria a ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în comuna Axente-Sever circumscripția Tribunalului Târnava-Mare judecătoria mixte Mediaș, cuprinse în cf. a comunei Axente-Sever Nr. prot. cf. 100 a comunei Axente-Sever sub Nr. de ord. A † 11 cu Nr. top. 203 casă de lemn Nr. 281 în intravilan cu întinderea de 69 stj. ptr. și Nr. top. 204 grădină tot acolo cu întinderea de 237 stj. ptr. în întregime cu valoarea reală de 20 000 lei redus cu 25% cu prețul de strigare de 15 000 lei, Nr. ord. A † 16 cu Nr. top. 2359|1 arător în postată Mittler cu întinderea de 729 stj. ptr. în întregime cu valoarea reală de 3000 lei redus cu 25% cu prețul de strigare de 2250 lei, pentru încasarea creanței de 69 119 lei capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 29 Decembrie 1936 ora 15 la casa comunală a comunei Axente-Sever.

Imobilele ce vor fi licitate nu pot fi vândute pe un preț mai mic de prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar și să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170, legea LX 1881; § 21 legea LX 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit. (§ 25 XLI. 1908).

Dat în Mediaș la 7 Septembrie 1936.

Judecător ss. T. TEODORESCU
dir. cf. ss. JOS. ELEKES

Sub tipar!

Sub tipar!

Calendarul dela Blaj pe 1937

care cuprinde, pe lângă toate celea ce se cer dela un calendar, și nelipsitul *Indreptar bisericesc* pentru cantori și preoți, cu tipicul tuturor duminicilor și sărbătorilor de peste an.

Apoi o bogată parte pentru „*învățătură și petrecere*” cu îndemnuri creștinești, sfaturi folositoare la toate trebuințele, povestiri, poezii, glume și numeroase chipuri din țară și din toată lumea.

Mai ieftin ca totdeauna!

În acest an, plin de necazuri și de poveri, am ținut seamă de lipsa de bani a cetitorilor și am statorit prețul calendarului popular, mai ieftin ca totdeauna. Și omul cel mai necăjit poate rupe dela necazurile sale un preț așa de neînsemnat. Calendarul anului acesta e cu mult mai bogat decât în alți ani, și cu mai multe chipuri.

Pe așteptare, nu putem trimite calendare!

Cine dorește să aibă calendar frumos și ieftin, să aștepte Calendarul dela Blaj, care-i prietenul cel mai bun al fiecărui creștin.